

rassende wendingen brengen de toeschouwers in extase.

Snelheid vereist een grote techniek (Lenstra, Keizer, Van Hanegem). Als een topspeler (Cruyff) op onnavolgbare wijze een aantal tegenstanders passeert, kent het enthousiasme in het stadion haast geen grenzen. Maar ook de fysieke kracht van een verdediger (Israel) spreekt velen aan. Anderen zijn weer helemaal weg van het teamverband, de eenheid in de ploeg (Feijenoord). Bovendien krijgt in het moderne 'schaak'-voetbal de tactiek meer en meer betekenis, wat puzzelaars aan het denken zet wanneer via de pers de achtergronden van een wedstrijd, de opvattingen van trainers hen bereiken. En als een vloeiende combinatie door de vijandelijke linies snijdt – zoals dat in de sportverslaggeverij heet – en de doelman op het laatste moment spectaculair weet te redden, is het stadion nauwelijks meer te temmen.

Belangen

Het betalende publiek wenst waar voor zijn geld en daarmee zullen de belangengroepen in de fabriek, waar dit product wordt vervaardigd, rekening houden. Voor de spelersvakbond (V.V.C.S.), de organisatie van clubs (F.B.O.), de trainersorganisatie (V.V.O.N.),

de scheidsrechtersorganisatie (C.O.V.S.) en de voetbalbond (K.N.V.B.) ligt hier bepaald geen gemakkelijke taak, want wat zijn eigenlijk de wensen van het publiek?

Zal b.v. de toeschouwer het huidige, harde, professionele voetbal slechts zien als een overgangsfase naar een variant op de voetbalsport waar gelegaliseerd wordt, wat tegenwoordig nog een overtreding is en waarbij de spelers zich aangepast (beschermd) zullen gaan kleden? Waarneembaar is de neiging om het product voetbal duurzaam verkoopbaar te doen blijven en dat betekent dat aan de wensen van het grote publiek tegemoet zal worden gekomen door de voetbalondernemingen, die hun continuïteit veilig willen stellen. Wat dit betreft zullen ze zich niet anders gedragen dan enige andere onderneming. Het is niet realistisch om een andere verwachting te koesteren of men deze ontwikkeling nu toejuicht of betreurt.

Vraag

Vanuit dit gezichtspunt moet de vraag gesteld worden of de amateur-spelregels, het tuchtrecht en de begeleiding, die ontwikkeld zijn voor de beoefening van de voetbalsport als ongedwongen ontspanning, niet aangepast moeten worden aan de realiteit van het betaalde voetbal, zoals dat bezig is zich te ontwikkelen.

De financiële belangen van b.v. het wel of niet toekennen van een goal door een feilbare scheidsrechter zijn zeer groot geworden. Het kan om tonnen gaan. Het maken van één

doelpunt is te belangrijk. Scoren dient gemakkelijker te worden gemaakt. Nu wil men zo snel mogelijk een goal maken om daarna een muur voor het eigen doel op te trekken. De toeschouwer zal dat zeker niet waarderen. Bij spelregelaanpassing valt te denken aan een wijziging van de buitenspelregel (het gemakkelijker maken voor de aanvallers) en aan vergroting van het strafschoopgebied (het 'neerhalen' van de aanvallers door de verdedigende partij juist op kansrijke schietafstand buiten het strafgebied – 16 meter – zou daarmee tegengegaan kunnen worden). De spelregels kunnen overigens alleen internationaal gewijzigd worden.

Publiek

Intense deelnemers aan het voetbalgebeuren zijn de toeschouwers, op veelal volgepakte tribunes. Ze zijn er intensief bij betrokken. Op het ogenblik zijn de grote sportwedstrijden uitgegroeid tot kleine 'oorlogjes' waarin groepen toeschouwers zich met de sporters zelf of met de club identificeren. De toeschouwers hebben de mogelijkheid zichzelf door middel van prestaties van anderen te kunnen bevestigen. Als Johan Cruyff als een schicht door de defensie van 'aartsrivaal' Feijenoord snelt en scoort, krijgt het zelfbewustzijn van heel wat Amsterdammers een enorme stimulans. De tot een nummer geworden mens in onze gespecialiseerde en overgeorganiseerde wereld wil zijn opgekropte agressie afreageren en wenst de 'kick' van het voetbalgebeuren, bij voorkeur te

Scheidsrechter Dormans geeft Johan Cruyff een vermaning voor diens natrappen tegen Advocaat. Het publiek was het met deze beslissing niet eens en begon met bierblikjes en zitkussentjes te werpen. (Ajax – FC Den Haag 22-8-'71)

